

PELIKAN (18) *sb m*

-l- (14), -ll- (4); -k- (16), -c- (2).

e jasne, a pochylone.

sg *N* pelikån (14). ◇ *D* pelikånowi (2). ◇ [A pelikåna, pelikån [w znac. 2.].] ◇ *L* pelikånie (1).

◇ *V* pelikånie (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII(z Cn; XVIII) – XVIII w. poza tym XVII – XVIII w. w innych znaczeniach.

1. zool. *Pellicanus* (Rost); ptak z rodziny wioślonożych (*Pelecanidae*), który według legendy własną krwią karmił głodne pisklęta lub, według innej, zaduszone przez węża przywracał własną krwią do życia; *pel(l)icanus* Murm, Mymer¹, PolAnt, Mącz, Calep, Cn (18) : Murm 89; Mymer¹ 25v; Kto wam tak wiele fprzeze iáko ociec miły/ Okazał to Pelikan gdy krew dzyeći piły. *BielKom* C4; *BielKron* 1v; *Pelicanus*, Ptak w Egipcie/ Pelikan/ którego to yeft przyrodzenie że krwią fwoyą drápiąc sobie nofem fwym pierśi ptafzeta fwe gdy od węzów bywáyą zádufzone pokrąpia á tak ye záś oziwia. *Mącz* 286d; *SienLek* 246, Xxx3; Potym przyfzedł Lew mocny/ przyleciał Pelikan/ Ktore połał w pofelftwie ná ten świat wielki Pan *BielSen* 8; *Calep* 769b; Ptak Pelikan rad puftym miéscóm *LatHar* 167 marg; Pelikan ptak Egipftki/ obumarłe dzyeći fwe wylaniem krwi ozywia. *LatHar* 387 marg; [TomZbrudzBrul Lev 11/18].

*W porównaniach ze względu na samotnicze życie [Ps 101/7] (5): bom podobniefzy ku onemu Pelikanowi/ ktory miefzka sám ná puftczy niżli ku człowiekowi *RejPs* 148; *LubPs* X3v; *BibRadz Ps* 101/7; Ieftem iáko w leśiéch Pelikan zchowány/ Ieftem iáko puhacz w puftynią wmiefzkány *KochPs* 151; *LatHar* 167.*

*W porównaniu ze względu na miłość do dzieci (1): Iáko Pellikan ociec dawfzy ferce z siebie/ Odźzedł cię tu *KołakCath* C2.*

*Przen: Chrystus, który własną krwią zbawił człowieka (1) : O wdzięczny Pelikanie/ IESV lutościwy/ Rącz moy we krwi fwey omyć czyn káždy złośliwy. *LatHar* 387.*

2. [Rodzaj naczynia alchemicznego: wfzytko w winá mocného wmoczyć w tyłu/ coby fye zákryło/ [...] w alembik álbo w pelikan zakryty *OczkoPrzymiot* 336.]

ZCh, IG